

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

नागरिकांची सनद

वर्ष २०१०

दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद

सूची

अ.क्र.	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
१	प्रस्तावना	१
२	विभागाची बांधिलकी व नागरिकांची जबाबदारी	३
३	दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाची रचना	४
४	कार्यपूर्तीचे वेळपत्रक व माहितीची सुलभता.	१०
५	गाञ्छाण्यांचे निराकरण, सनदेचा आढावा व जनसामान्यांच्या सुचनांची छाननी	१०
६	सनदेची अंमलबजावणी	१०
७	परिशिष्टे १ ते ६	१२-३६

१.०० प्रस्तावना

१.०१ महाराष्ट्र शासनाचा सार्वजनिक बांधकाम विभाग हा सुमारे १५० वर्षांहून जास्त अशी गौरवशाली परंपरा असलेला महत्वाचा विभाग आहे. हा विभाग नागरिकांना वेगवेगळ्या सुविधा पुरविण्यास बांधील आहे. त्यामध्ये प्रामुख्याने खालील कामे नागरिकांच्या सोईच्या दृष्टीने केल्या जातात.

- १) रस्त्यांची मुळ स्वरूपाची बांधकामे, देखभाल व दुरुस्ती.
- २) इमारतीची मुळ स्वरूपांची बांधकामे, देखभाल व दुरुस्ती.
- ३) पुल- मोन्यांची मुळ स्वरूपांची बांधकामे, देखभाल व दुरुस्ती.

या व्यतिरिक्त शासनाच्या इतर विभागातील वेगवेगळ्या स्वरूपाची बांधकामा संबंधी कामे केल्या जातात. त्या संबंधी माहिती या खात्याचे वेबसाईट www.mahapwd.com वर उपलब्ध आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळे हे या विभागाचे महत्वाचे घटक आहेत. दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद हे कार्यालय या सनदेद्वारे नागरीकांना सुविधा पुरविण्यासाठी बांधील आहे असे निम्नस्वाक्षरीकार जाहीर करत असून ही जबाबदारी स्विकारत आहे.

या कार्यालयाने पुरवावयाच्या सेवा, तत्परतेने, सौजन्यपूर्वक व सन्मानपूर्वक उपलब्ध क्वाव्यात व नागरिकांचे सामाजिक प्रश्न सहानुभूतीपूर्वक सोडवावेत या दृष्टीकोनातून ही सनद तयार करून नागरीकांसमोर ठेवली आहे.

प्रस्तूत कार्यालयाचे कार्यकक्षेत्रात सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद अंतर्गत असलेली खालील आठ जिल्हे येतात.

१. औरंगाबाद	२. जालना
३. परभणी	४. नांदेड
५. हिंगोली	६. उस्मानाबाद
७. बीड	८. लातूर

१.०२ वरील जिल्ह्यात कार्यारत असलेल्या सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा परिषद(बांधकाम) विभाग (प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजनेची कामे वगळून) व शासनाने खास बाब म्हणून इतर विभागातील सोपवलेली प्रकरणे अशा कामांची नियमित / आकस्मिक तपासणी केली जाते. सदर तपासणी शासन परिपत्रक क्र.संकिर्ण-२०००/ प्र.क्र.१३४/रा.म.२, दिनांक १५/५/२००२ नुसार ठरवून दिलेल्या मापदंडानुसार केली जाते.

१.०३ वर नमूद केलेल्या शासन परिपत्रकात खालील प्रमाणे तपासणीचे मापदंड ठरवून दिलेली आहेत (परिशिष्ट-१).

१.	कामांची नियतकालीक निरिक्षणे	--	१११
२.	कामांची आकस्मिक तपासणी	--	४८
३.	हजेरीपटांची तपासणी	--	२४
४.	क्षेत्रिय चाचण्यांचे पुनर्विलोकन	--	१८
५.	कामावर गोळा केलेल्या साहित्याचे चाचणी निष्कर्ष	--	२४
६.	भांडार तपासणी	--	०४
७.	निरिक्षण वाहने व बांधकाम यंत्रे आणि कार्यशाळा तपासणी	--	१०
८.	तांत्रिक लेखा परिक्षण	--	०९
९.	तांत्रिक प्रशिक्षण वर्ग	--	१०

१.०४ वरील मापदंडानुसार नियतकालिक निरिक्षणाच्या मापदंडामध्ये केलेल्या मापदंडाची विगतवारी वेगवेगळ्या प्रवर्गा खालील तपासणीची विगतवारी सदर परिपत्रकानुसार खालील प्रमाणे आहे. (परिशिष्ट-१).

१.	मिनी प्लॅन (मा. आमदार / मा. खासदार यांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम)	--	१० टक्के
२.	रोजगार हमी योजना	--	०५ टक्के
३.	दुरुस्ती कामे	--	३० टक्के
४.	जिल्हा परिषद कामे	--	२० टक्के
५.	मुळ बांधकामे व इतर	--	३५ टक्के

१.०५ सर्व बांधकाम साहित्याची जसे खडी, विटा, सिमेंट, वाळू, लोखंड, डांबर इत्यादीची वारंवारितेनुसार शासन परिपत्रक क्र.संकिर्ण-२००४//प्रक्र.-१०९/रा.म.२ दिनांक २२/३/२००५ मधील तरतुदीनुसार चाचण्या घेणे व सदर साहित्य वापरण्यास योग्य आहे किंवा कसे याची क्षेत्रीय अधिका-यांनी शहानिशा केल्या बाबत खात्री करणे. (परिशिष्ट-२).

१.०६ या व्यतिरिक्त शासन स्तरावरून तसेच मुख्य अभियंता स्तरावरून प्राप्त तक्रार प्रकरणांची व विधानसभा / विधान परिषद तारांकित / अतारांकित प्रश्न यांचीही आवश्यकतेनुसार चौकश्या केल्या जातात.

१.०७ वरील दिनांक २२/३/२००५ च्या परिपत्रकात नमूद केल्यानुसार या मंडळाअंतर्गत खालील प्रयोग शाळेत चाचण्या घेण्याची सोयी उपलब्ध आहेत.

१.	प्रादेशिक प्रयोगशाळा, औरंगाबाद.
२.	जिल्हा प्रयोगशाळा, नांदेड
३.	जिल्हा प्रयोगशाळा, उस्मानाबाद

या व्यतिरिक्त जालना, परभणी, बीड, लातूर येथे जिल्हा मुख्यालयी सुधा चाचण्या घेण्याची सोय उपलब्ध आहे. या ठिकाणी मार्ग प्रकल्पाचे उपविभाग यांचेकडे चाचण्या करण्याची अतिरिक्त जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे.

- १.०८** सरकारी कामावरील बांधकाम साहित्यांव्यतिरीक्त खाजगी कामावरील / निमसरकारी कामावरील देखिल बांधकाम साहित्याच्या चाचण्या घेण्यात येतात.
- १.०९** शासनाने ठरवून दिलेल्या उद्दीष्टांनुसार सा.बां. विभागाची आळीपाळीने निवड करून तेथील भांडाराची तपासणी तसेच प्रगतीपथावरील कामांची सखोल तांत्रिक तपासणी केली जाते. तसेच सा.बां.विभागाच्या व जिल्हा परिषदेच्या तांत्रिक अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण दिल्या जातात.

२.०० विभागाची बांधिलकी व नागरिकांची जबाबदारी

२.०१ बांधिलकी :

वरील सर्व कर्तव्य पार पाडतांना दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद हे कार्यालय

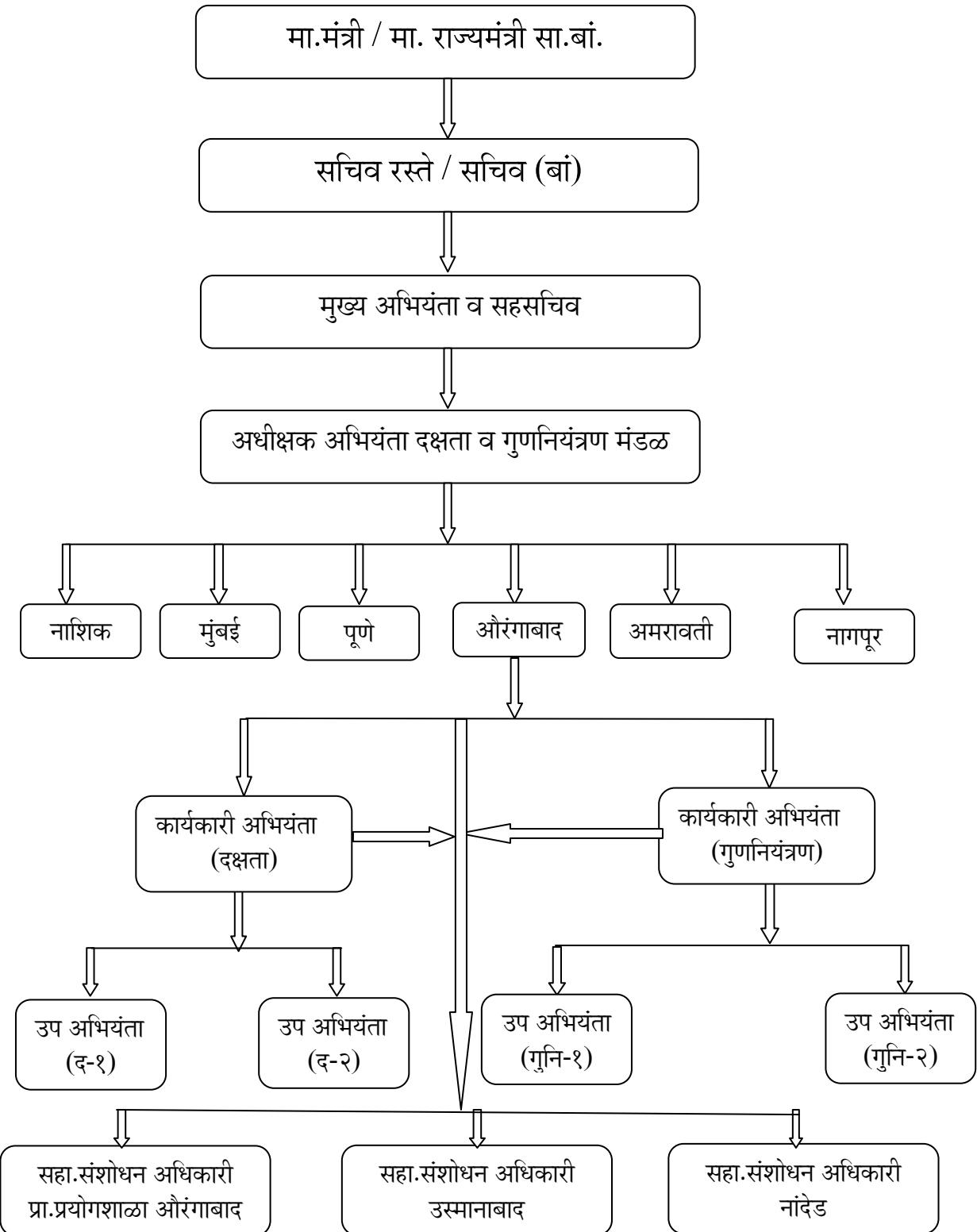
- अ) शासनाचे दिनांक १५/५/२००२ चे परिपत्रकानुसार कामांची तपासणी करण्यात बांधील आहे.
- ब) क्षेत्रीय अधिकाऱ्यां कडून प्राप्त सर्व बांधकाम साहित्याच्या चाचण्या करून चाचणी अहवाल वेळेत देण्यास बांधील आहे.
- क) सा.बां.विभाग व जि.प. च्या तांत्रिक अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात बांधिल आहे.

२.०२ नागरीकांची जबाबदारी :

- अ) शासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांचेशी नागरीकांची वर्तणूक सौजन्यपूर्वक असावी.
- ब) नागरीकां व इतर विभागीय कार्यालयाकडून आवश्यक असलेली माहिती / कागदपत्रे परिपूर्ण रित्या मिळावी.
- क) विहीत केलेल्या कालावधीपेक्षा कमी कालावधीत सेवा पुरविण्याचा आग्रह धरू नये.
- ड) नागरिकांनी कायदेशिर तरतुदी, नियम, अलिखित संकेत यांचे पालन करावे.
- इ) चांचण्यासाठी आणावयाचे बांधकाम साहित्य वेळेवर व आवश्यक त्या रकमेच्या धनाकर्षासह संबंधीत प्रयोगशाळेत जमा करावेत.
- ई) चांचणी अहवालाचे निष्कर्ष मानकाप्रमाणे असेल तरच सदर साहित्याचा बांधकामात उपयोग करावा.

३.०० दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाची रचना :

३.०१ शासन स्तरावर मा. मंत्री (सा.बां.), मा. मंत्री (सा.बां., सार्वजनिक उपक्रम), तसेच मा. राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे अधिपत्याखाली विभागाचे दोन सचिव, {सचिव (रस्ते) व सचिव (बांधकामे)} हे सर्वोच्च प्रशासनिक अधिकारी आहेत.

या व्यतिरिक्त त्या त्या जिल्ह्यातील मार्ग प्रकल्प विभागांतर्गत असलेल्या जिल्हा मुख्यालयातील उपविभागांच्या सेवा खालील प्रमाणे या कार्यालयाकडे चांचण्या घेणेसाठी अधिग्रहित करण्यात आल्या आहेत. १) मार्ग प्रकल्प उपविभाग, जालना २) मार्ग प्रकल्प उपविभाग, परभणी ३) मार्ग प्रकल्प उपविभाग, बीड ४) मार्ग प्रकल्प उपविभाग, लातूर

वरील वृक्षतक्त्यात दर्शविल्यानुसार या कार्यालयात खालील प्रमाणे पदे कार्यरत आहे.

१. अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद
२. कार्यकारी अभियंता (दक्षता) दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद
३. कार्यकारी अभियंता (गुणनियंत्रण) दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद

या मंडळाच्या कार्यभाराचा विस्तारी लक्षात घेता मंडळ अंतर्गत कामांची विभागणी कार्यरत असलेल्या दोन कार्यकारी अभियंत्यांकडे जिल्हे निहाय विभागणी करून सोपविण्यात आली आहे. तथापी तक्रारीचा जलदगतिने निपटारा क्हावा व दौऱ्याची दुरुस्कृती होऊ नये म्हणून खालील प्रमाणे त्यांच्या कार्यभारात विभागणी करण्यात आलेली आहे.

मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांचे गोपनीय पत्र क्र.का.४/अर्ड१/१५२७९ दि.४ डिसेंबर-२००६ अन्वये निर्गमीत करण्यात आलेल्या आदेशानुसार कार्यकारी अभियंता (दक्षता) यांचेकडे नांदेड, जालना, परभणी व हिंगोली या जिल्हातील कामांची नियतकालीक तपासणी व दक्षता प्रकरणे हाताळण्याची जबाबदारी देण्यात आली असून कार्यकारी अभियंता (गुणनियंत्रण) यांचेकडे औरंगाबाद, बीड, उस्मानाबाद व लातूर या जिल्ह्यातील कामांची नियतकालीक तपासणी व दक्षता प्रकरणे सोपविण्यात आलेली आहेत.

३.०२ अधीक्षक अभियंता, दक्षता गुण नियंत्रण मंडळ

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाचे प्रमुख हे अधीक्षक अभियंता असतात. त्यांच्या अधिपत्याखाली कार्यकारी अभियंता (दक्षता) व कार्यकारी अभियंता (गुण नियंत्रण) व मंडळांतर्गत उप अभियंते व कर्मचारी वर्ग कार्यरत असतात. अधीक्षक अभियंता वरील अधिकारी व कर्मचारी वर्गास कार्यक्षमतेने काम करण्यासाठी मार्गदर्शन करतात.

विभागांतर्गत प्रगतीत असणारी कामे विनिर्दोष गुणवत्तेची व मानकाप्रमाणे करून घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रीय अधिका-यांची असते. दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ, सदर कामे आवश्यक गुणवत्तेची व मानकाप्रमाणे होण्यासाठी क्षेत्रीय अधिका-यांचे मार्गदर्शन व त्यांना सुचना देण्याचे काम करते.

प्रशासकीय बाबी हाताळण्यासाठी अधीक्षक अभियंता यांना प्रथम लिपीक व इतर अतांत्रिक कर्मचारी सहाय्य करतात.

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाची कार्य ढोबळ मानाने खालील प्रमाणे आहेत.

१. शासन व मुख्य अभियंता स्थरावरून प्राप्त तक्रारी, वि.स.प्र., लक्षवेधी सुचना इत्यादीची चौकशी करणे.

२. कामांच्या गुणवत्ता मध्ये सुधारणा करण्यासाठी कामांची नियतकालीक तपासणी करून अवलोकन ज्ञापने निर्गमीत करणे.
३. कामांचे तांत्रिक परिशेष (टेक्निकल ऑडीट) करणे.
४. विभागातील कर्मचा-यांसाठी उजळणी व प्रशिक्षण वर्ग घेणे.

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळातील विविध शाखांकडून खालील प्रमाणे कर्तव्ये पार पाडली जातात.

३.०३ दक्षता पथक

मुख्य अभियंता व सहसचीव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग मंत्रालय, मुंबई हे दक्षता पथकावर नियंत्रण ठेवतात व मार्गदर्शन करतात. नित्याच्या कामामध्ये दक्षता पथक अधीक्षक अभियंता, द.व.गु.नि. मंडळ यांच्या नियंत्रणाखाली काम करते. दक्षता पथकाकडून खालीलप्रमाणे कार्ये पार पाडली जातात.

१. शासन व मुख्य अभियंता यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारी, दक्षता पथकांमार्फत तपासण्यात येतात. (मुख्य अभियंत, अधीक्षक अभियंते व कार्यकारी अभियंते यांचेकडे त्यांच्या अधिनस्थ अधिकारी व कर्मचारी यांचे विरुद्ध प्राप्त सर्वसाधारण स्वरूपाच्या तक्रारीची तपासणी त्यांच्या नजिकच्या नियमित नियंत्रक अधिका-यांकडून करण्यात याते).
२. कामांची अचानक तपासणी/निरीक्षण करणे, हजेरीपट तपासणे, मोजमापे तपासणे, बांधकाम साहित्याचे नमुने तपासणे इत्यादीचा अंतर्भाव असेल.
३. कामांच्या अमल बजावणी मध्ये उद्भवलेल्या अतिरिक्त बाबींची दरसुची तपासणे, विनिर्देशापेक्षा कमी दर्जाचे साहित्या वापरल्यास त्यासाठी अदा करण्यात आलेले कमी दराची खात्री करणे, लहान स्वरूपाची कामे सुशिक्षीत बेरोजगार अभियंत्यांना/मंजूर सहकारी संस्थांना वाटप करण्यात आल्याची खात्री करणे, खात्यामार्फत हातीघेण्यात आलेल्या कामासाठी निविदा निश्चितीचा आढावा घेणे, काम चालू असतांना मंजूर तरतूदीत केलेल्या बदलाची शहानिशा करणे व त्याबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा आढावा घेणे या गोष्टी सद्भावाने केल्या आहेत व त्या प्रचलीत नियम व पद्धतीस अनुलक्ष्णूनच केल्या आहेत याची शहानिशा करणे. (या गोष्टींची पुढे तपासणी करणे सोपे जावे म्हणून योग्य ती विवरणपत्रे विहित करावीत).
४. भांडार पडताळणी करणे, ज्यामध्ये भांडार साहित्य खरेदीच्या अनुषंगाने रिजर्व स्टॉक लिमीट तपासणे व भांडार खरेदी साठी अमलात आणलेली कार्यपद्धतीची शहानिशाकरणे. संग्रह-पडताळणीतील आधिक्य साहित्य गरजू विभागाकडे हस्तांतरीत करणे बाबत सुचीत करणे अनआवश्यक व खराब भांडार सामुग्रीची विल्हेवाट लावणे बाबतची सुचवीणे. वरील सर्व बाबी शासनाचे हीत राखण्याच्या दृष्टीकोणातून केली जातात.

५. शासकीय वाहनांचा योग्य वापर देखभाल व दुरुस्ती वर झालेला खर्च तसेच बांधकाम सामुग्री संबंधी केलेल्या टी.ई.ओ. ची पडताळणी करण्यात येते, व यंत्रसामुग्रीच्या वापराबाबत नियम आणि पद्धती यासारख्या गोष्टीची तपासणी करणे.

३.०४ गुण नियंत्रण विषयक कार्ये

गुण नियंत्रण तांत्रिक लेखा परिक्षण व प्रशिक्षण ही गुण नियंत्रण विषयक कार्ये आहेत. त्यांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

१. निविदा पत्रकांची छाननी करून त्यामध्ये असलेल्या त्रुटी क्षेत्रीय अधिका-यांच्या नजरेस आणणे.
२. कामाच्या बाबींची मोजमाप पुस्तकातील मोजमापे व प्रत्यक्ष कामावरील मोजमापे यांची पडताळणी करणे.
३. क्षेत्रीय अधिका-यांनी कामाच्या गुणवत्तेनुसार दिलेले भाग दर/घटित दर यांची पडताळणी करणे.
४. सरप्लस (जास्तीचे)/ डिसमेंटल आणि खोदकामातील साहित्य यांच्या विल्हेवाटीची पडताळणी करणे.
५. एकस्ट्रा आयटम मंजूर करतांना अवलंबिलेली कार्यपद्धती, त्यांची आवश्यकता आणि एकस्ट्रा आयटमसाठी दिलेल्या दरांबाबतचा खुलासा यांची पडताळणी करणे.
६. कंत्राटदारांची नियुक्ती करतांना अवलंबिलेल्या कार्यपद्धतीची पडताळणी करणे.
७. स्टॉक अकाउंट, मटेरियल ऐंड साईट अकाउंट, (रस्त्यावरील खडी व मुरुम यांच्या हिशेब) आर.एम.आर. याची पडताळणी करणे.
८. सक्षम अधिका-यांनी मंजूर केलेल्या नकाशे व अंदाजपत्रकांप्रमाणे कामे चालू आहे काय? तसेच काही बदल केलेल असल्यास सक्षम अधिका-यांनी मंजूर केले आहेत काय याची पडताळणी करणे.
९. चालू असलेल्या कामांची तपासणी करून पाहणी अहवाल निर्गमीत करण्यात येतात. सदर पाहणी अहवाल मध्ये कामात आढळून आलेल्या त्रूटी बाबत तसेच इतर मार्गदर्शक स्वरूपांच्या सुचनांचा समावेश असतो.

३.०५ शैक्षणिक कार्ये

१. कामे हाताळतांना त्यांची गुणवत्ता चांगली रहावी म्हणून बांधकामाच्या संकल्पन स्तरांवर तसेच बांधकाम सुरु असतांना व बांधकामानंतर घ्यावी लागणारी काळजी याबाबतची तांत्रिक माहिती कार्यपालन विभागांना पुरविणे.
२. मार्ग प्रकल्प विभागांना योग्य तांत्रिक दर्जाचे प्रकल्प तयार करतांना घ्यावयाच्या माती व इतर साहित्यांच्या वेगवेगळ्या चाचण्यांबाबतची तांत्रिक माहिती पुरविणे.
३. क्षेत्रीय अधिका-यांसाठी प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन करणे.

४. कामांचा दर्जा चांगला रहावा यासाठी क्षेत्रीय अधिकारी/ कर्मचारी यांच्यासाठ उपयुक्त मँन्युअल्स, चेकलिस्ट्स इ. तयार करणे.
५. दर पृथकरण, विनिर्देश तसेच बांधकाम पद्धतींचा आढावा घेणे.
६. टाईप फ्लॅन, अभ्यास गटांचे अहवाल आर्द्दीचे संकलन करणे.

३.०६ उप अभियंता (दक्षता पथक)

उप अभियंता दक्षता पथक हे कार्यकारी अभियंता, दक्षता पथक यांना त्यांची कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी सहाय्य करतात. त्याचा तपशील खालील प्रमाणे

१. चौकशी अहवाल तयार करणे.
२. अभिलेखांची तपासणी करणे.
३. कामाच्या ठिकाणी पाहणी करतांना कार्यकारी अभियंता यांच्या सोबत दक्षता पथकाचे सदस्य म्हणून पाहणीसाठी जाणे.
४. अवलोकन ज्ञापन तयार करणे, अवलोकन ज्ञापनांच्या अनुपालनाची छाननी करून प्रत्यावर्तन जोडपत्र निर्गमित करणे.
५. इतर वेळोवेळी सोपविण्यात आलेली कामे.

३.०७ उप अभियंता (गुण नियंत्रण)

उप अभियंता गुण नियंत्रण हे कार्यकारी अभियंता, गुण नियंत्रण यांना त्यांची कर्तव्ये पार पाडतांना सहाय्य करतात. त्याचा तपशील खालील प्रमाणे

१. नियतकालीक पाहणी, तांत्रीक लेखा परिक्षण या कामाच्या वेळी कार्यकारी अभियंता यांचे सोबत कामाची पाहणी करणे.
२. अवलोकन ज्ञापन तयार करणे.
३. अभिलेखांची तपासणी करणे व अनुपालनांची छाननी करून प्रत्यावर्तन जोडपत्र निर्गमित करणे.
४. इतर वेळोवेळी सोपविण्यात आलेली कामे.

३.०८ कनिष्ठ अभियंता / शाखा अभियंता / सहाय्यक अभियंता श्रेणी-२

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळात कार्यरत असलेले कनिष्ठ अभियंता / शाखा अभियंता / सहाय्यक अभियंता श्रेणी-२ कार्यकारी अभियंता व उप अभियंता यांना त्यांची कामे पार पाडण्यासाठी सहाय्य करतात.

तांत्रिक शाखेतील अधिकारी / कर्मचारी यांचेमधे खालील प्रमाणे काम वाटप करण्यात आले आहे. हे आदेश दि. २१/०५/२००७ पासून अंमलात येत आहेत.

कार्यासन अधिकारी १ व २ हे कार्यकारी अभियंता-१, व कार्यासन अधिकारी ३ व ४ हे कार्यकारी अभियंता-२, यांच्या अधिपत्याखाली काम करतात.

३.०९ कार्यासन अधिकारी यांची जबाबदारी व कर्तव्य :

कार्यासन अधिकारी-१	<ol style="list-style-type: none"> १. औरंगाबाद, लातूर जिल्हा (दक्षता व गुण नियंत्रण) २. प्रशिक्षण ३. अँप्रेटोसशीप ४. प्रयोगशाळेबाबत, माहिती संकलीत करणे
कार्यासन अधिकारी-२	<ol style="list-style-type: none"> १. बीड, उस्मानाबाद जिल्हा (दक्षता व गुण नियंत्रण) २. अवलोकन व निरिक्षण ज्ञापनांची माहिती संकलीत करणे. ३. बाराव्या वित्त आयोगाच्या कामांची माहिती संकलीत करणे. ४. सि.आर.एफ., हडको, नाबार्ड कामांची माहिती संकलीत करणे.
कार्यासन अधिकारी-३	<ol style="list-style-type: none"> १. जालना, हिंगोली जिल्हा (दक्षता व गुण नियंत्रण) २. गंभीर अवलोकन ज्ञापने माहिती संकलीत करणे व पाठपुरावा. ३. दोषारोपणे व अतिरिक्त माहिती संकलन व पाठपुरावा. ४. अभियंता परिषद.
कार्यासन अधिकारी-४	<ol style="list-style-type: none"> १. नांदेड व परभणी जिल्हा (दक्षता व गुण नियंत्रण) २. सहाय्यक जनमाहिती अधिकारी. ३. चौकशी प्रकरणे माहिती संकलीत करणे. ४. बैठकांसाठी माहिती संकलीत करणे.

३.०९ कार्यालयातील अतांत्रिक कर्मचा-यांची जबाबदारी व कर्तव्य :

प्रथम लिपीक	प्रथम लिपीक हा कार्यालयातील अतांत्रिक तथा व्यक्तिगत कामकाजाबाबत पुर्णतः जबाबदार. कार्यालयातील कामकाजाचे वेळ नियंत्रण. हाताखालील कनिष्ठ तथा वरिष्ठ लिपीकांकडून त्यांना सोपवलेली विविध कामे अचुक व योग्य वेळी करून घेणे, गोपनीय आवक जावक पत्रव्यव्हार कार्यालयातील कर्मचा-यांचे पगार रजा, सेवापुस्तके वेळोवेळीशासनाकडून येणा-या कार्यालयीन कामकाजाबाबतच्या सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करणे. कोर्टकेसेस, गोपनीय टपाल तथा शासना कडून येणा-या परिपत्रकाप्रमाणे कामकाज करून घेणे.	
वरिष्ठ लिपीक-१	अधिकारी / कर्मचारी यांची मुळ व दुव्यम सेवापुस्तके अद्यावत ठेवणे. शासन, मुख्य अभियंता व इतर स्तरावरील अधिकारी/ कर्मचारी यांचे सेवा विषयक बाबींशी निगडीत पत्रव्यवहार. सेवा निवृत होणा-या कर्मचा-यांचे पेंशन पेपर बनवून महालेखापाल नागपूर यांना पाठविणे इत्यादी, तसेच प्रथम लिपीक यांच्याशी समन्वय साधणे.	आस्थापना-१
वरिष्ठ लिपीक-२	संगणक खरेदी व वाहन संधन तसेच देखभाल दुरुस्ती। भांडार शाखा, खरेदी वित्त विभागाची भांडार पडताळणी नमुना ८८ ताळमेळ. प्रयोग शाळा नमुना-३५ व	भांडार शाखा

	उपकरणे खरेदी व दुरुस्ती आवश्यकतेनुसार संगणकीय टंकलेखन भांडार पडताळणी कार्यालयाशी संपर्क साधून भांडार पडताळणी परिच्छेदांचे निपटारा करणे, नोटीस बोर्डावर मिटींगची माहिती लिहीने. Observation Memo/ Rejoinder, बैठकीसाठी आवश्यक असलेली प्रपत्रे व संगणकीय टंकलेखन	
कनिष्ठ लिपीक-१	budge, (BDS Online, yearly, Programme) आस्थापना खर्चमेळ, ४१ H, विनियोजन लेखे. कर्मचारी अग्रिमे, प्रयोग शाळा महसूल, महालेखापाल तपासणी व परिच्छेद. संगणक खरेदी व वाहन इंधन तसेच देखभाल दुरुस्ती. Cash Book, मासिक लेखे, लेखा खर्चमेळ. VQCC Software Monitoring Power Point Presentation चे नियोजन. प्रथम लिपीक यांना सहाय्यक.	लेखा शाखा
कनिष्ठ लिपीक-२	टंकलेखनाचे / संगणीकीय संपूर्ण कामकाज। वेतन शाखेचे संपूर्ण कामकाज (आस्था-२ शाखेचा अतिरीक्त कार्यभार) वेतन देयके बन्वून कोषागारात पाठविणे। अधिकारी/कर्मचारी यांचे भविष्य निर्वाह निधी प्रकरणे, वर्ग-४ चे ब्रॉडशिट, लेजर, पासबुक. Sevarth/C-dac, वेतन, प्रवास भत्ता व इतर देयके.	आस्थापना शाखा-२
कनिष्ठ लिपीक-३	सर्वसाधारण आवक व जावक शाखा, प्रथम लिपीक यांना मदत करावी.	

४.०० कार्यपूर्तीचे वेळापत्रक व माहितीची सुलभता.

४.०१ कार्यपूर्तीचे वेळापत्रक :

या मंडळाअंतर्गत जे नियतकालीक पाहणी अहवाल निर्गमित केल्या जातात त्यांची प्रथम पूर्तता शासन परिपत्रक क्र. जीईएन-१०८८/समिती/सीआर-३७(४)/भाग-१/इमा-२ दिनांक १३/३/१९८९ अन्वये सहा आठवडयाच्या आंत सादर करणे विषयी संबंधित क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना सुचना दिल्या जातात. तसेच विविध चांचणी अहवाल प्राप्त करून घेणेसाठी परिशिष्ट-४ मध्ये कालावधी नमूद केला आहे.

४.०२ माहितांची सुलभता :

केंद्रीय माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अनुसार देय माहिती ३० दिवसाचे आंत संबंधितांना आवश्यक ती फी भरून दिली जाते.

५.०० गान्हाण्यांचे निराकरण सनदेचा आढावा व जनसामान्यांची छाननी.

५.०१ गान्हाणी / तक्रारी

या कार्यालयास परस्पर प्राप्त तक्रारीचे त्या त्या मंडळ कार्यालयास चौकशीसाठी पाठविल्या जातात तसेच या कार्यालयाचे पथकाचे तपासणीचे वेळेस कागदपत्रे उपलब्ध करून दिल्यास तपासणी केली जाते. तसेच शासन व मुख्य अधियंता स्तरावरून प्राप्त प्रकरणाशी संबंधित कागदपत्रांची उपलब्धता संबंधित कार्यालयाकडून करून घेऊन अहवाल सादर केला जातो.

५.०२ नागरिकांचे सनदेचा आढावा

नागरिकांचे सनदेचा आढावा या कार्यालयाकडून महिन्याचे दुसरे सोमवारी सुटी असल्यास लगेच दुसरे दिवशी घेण्यात येईल.

५.०३ जनसामान्यांकडून सुचना

नागरीकांची सनद सर्वसामान्य नागरीकांच्या छाननीसाठी नेहमीच खुली असेल. तसेच नागरिकांच्या सुचनांचा विचार करून बदल घडवून आणणेबाबत प्रस्ताव शासनास सादर केल्या जाईल.

६.०० सनदेची अंमल बजावणी :

दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबादच्या नागरिकांच्या सनदेची अंमलबजावणी दिनांक ०१/०४/२०१० पासून करणेस हे कार्यालय कटीबद्ध आहे.

७.०० परिशिष्ट

७.०१ परिशिष्टे १ ते ६

परिशिष्ट-१

दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ यांच्या तर्फे सार्वजनिक बांधकाम विभागातील, कामांची तपासणी बाबतच्या मापदंडातील बदल.

महाराष्ट्र शासन,
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक - संकीर्ण २०००/प्र.क्र.१३४/रा.म.२.
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक - १५ मे, २००२.

परिपत्रक -

- दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळातर्फे सार्वजनिक बांधकाम विभागातील विविध शोषणाखालील कामांची तपासणी करण्यात येते. या तपासणीसाठी शासनाने शासन परिपत्रक क्रमांक - बीआरएस ७८५/प्र.क्र.१३४/रा.म.२, दिनांक १६ सप्टेंबर २००० नुसार मापदंड निश्चित केले होते. अंदाज समित्यांच्या सूचनांचे अनुषंगाने सदर मापदंडामध्ये फेरबदल करणे शासनाच्या विचाराधीन होते.
- दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाच्या अधीक्षक अभियंता यांचेशी विचारविमर्श केल्यानंतर या परिपत्रकाद्वारे शासन आता असे आदेश देत आहे की, हे परिपत्रक निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाच्या विविध प्रवर्गातील कामांचे सुधारित मापदंड खालील प्रमाणे असतील.

क्र.	तपासणीचे प्रवर्ग	अस्तित्वातील मापदंड	सुधारित मापदंड
१	कामांची नियतकालिक निरिक्षणे	१५६	१११
२	कामांची आकस्मिक तपासणी	४८	४८
३	हजेरीपटांची तपासणी	४८	२४
४	क्षेत्रीय चाचण्यांचे पुनर्विलोकन	१८	१८
५	कामावर गोळा केलेल्या साहित्याचे चाचणी निष्कर्ष	२४	२४
६	भांडार तपासणी	०४	०४
७	निरिक्षण वाहने व बांधकाम यंत्रे आणि कार्यशाळा	१८	१०
८	तांत्रिक लेखा परिक्षण	१२	०९
९	तांत्रिक प्रशिक्षण वर्ग	१०	१०
	एकूण	३३८	३३८

- नियतकालिक निरिक्षणाच्या मापदंडामध्ये केलेल्या मापदंडाची विगतवारी वेगवेगळ्या प्रवर्गाखालील कामांसाठी खाली नमूद केल्याप्रमाणे राहील याची नोंद घ्यावी.

क्र.	प्रवर्ग	अस्तित्वातील विगतवारी	सुधारित विगतवारी
१	मिनी प्लॅन (मा. आमदार / मा. खासदार यांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम)	१० टक्के	१० टक्के
२	रोजगार हमी योजना	१० टक्के	०५ टक्के
३	दुरुस्ती कामे	२५ टक्के	३० टक्के
४	जिल्हा परिषद कामे	१५ टक्के	२० टक्के
५	मुळ बांधकामे व इतर	४० टक्के	३५ टक्के

४. विभागाकडून हाती घेतल्या जाणा-या सर्व कामांची गुणवत्ता राखण्याची जबाबदारी प्रामुख्याने क्षेत्रीय मुख्य अभियंता, अधीक्षक अभियंता, कार्यकारी अभियंता, उप अभियंता व इतर तांत्रीक अधिकारी यांची आहे. तथापी कामांच्या तांत्रिक बाबी बारकाईने तपासून, त्यामध्ये वेळीच आवश्यक सुधारणा करून कामे निर्दोष पद्धतीने पूर्ण करणे अपेक्षित असून या तपासण्यांकडे मुख्य अभियंता व अधीक्षक अभियंता यांचे स्तरावरून सुधा अपेक्षेनुसार विशेष लक्ष पुरविणे गरजेचे आहे. मंजूर अंदाजपत्रकामध्ये काही उणीवा असल्यास त्या वेळीच तपासून त्याबाबत तांत्रिकदृष्ट्या योग्य निर्णय घेणे अपेक्षित असते. परंतु या महत्वाच्या बाबीकडे वरीष्ठ स्तरावरून आवश्यक तेवढे लक्ष पुरविल्या जात नाही असे निर्दर्शनास येते. त्यामुळे कामांत विशेषत: पुल व रस्त्यांचे सुधारणांच्या कामात ढोबळ चुका राहतात हे नाकारता येत नाही. जिल्हा परिषदे अंतर्गत प्रगतीत असलेल्या कामांची तपासणी वारंवार करून त्या कामांमध्ये सुधा तांत्रीक दोष राहणार नाहीत हे तपासणे अगत्याचे आहे. या सर्व बाबीकडे क्षेत्रीय अधिका-यांनी लक्ष देणे गरजेचे आहे.

५. दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाकडून प्रतिनिधीक स्वरूपात अशी तपासणी उपरोक्त मापदंड दिलेले असून या तपासणीच्या दरम्यान दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाने उपस्थित केलेल्या मुद्यांचे अनुपालन वेळीच बांधकाम विभागाच्या संबंधित कार्यकारी अभियंतांनी करावयाचे असल्यामुळे, कामांवरील गुणवत्ता राखण्यामध्ये प्रत्यक्ष सहभाग त्या-त्या विभागाच्या क्षेत्रीय अधिका-यांचा असणे क्रमप्राप्त आहे. दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाकडून झालेल्या तपासणीतून निर्दर्शनास आणण्यात आलेले दोष त्वरीत दुर करून किंवा त्यांच्या निवारणार्थ आवश्यक कार्यवाही करणे ही क्षेत्रीय अधिका-यांची प्राथमिक जबाबदारी आहे व ती सर्वकषरित्या तत्परतेने पार पाडणे त्यांचे वर बंधनकारक आहे. या सर्व सुचनांची काटेकोरपणे अमंलबजावणि करण्यात यावी असे या परिपत्रकान्वये सुचविण्यात येत आहे.

स्वाक्षरीत

(ज.ना डाबे)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, मुंबई / पुणे / नाशिक / नागपूर / औरंगाबाद / अमरावती.

मुख्य अभियंता, विशेष प्रकल्प, मुंबई / राष्ट्रीय महामार्ग, नवी मुंबई.

सर्व अधीक्षक अभियंते, सार्वजनिक बांधकाम मंडळे.

सर्व कार्यकारी अभियंते, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.

सर्व तांत्रिक अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय मुंबई.

परिशिष्ट-२

बाधंकाम साहित्याच्या एकुण चाचण्यांपैकी
शासकीय प्रयोगशाळेत करावयाच्या चाचण्यांची
टक्केवारी व वारंवारिताबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
सार्वजनिक बाधंकाम विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक - संकिर्ण -२००४ / प्र.क्र.-१०९ /रा.म-२.
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक-२२ मार्च २००५.

परिपत्रक -

१. कोणत्याही बाधंकामाची अमंलबजावणी करीत असतांना, बाधंकामाचा दर्जा व गुणवत्ता अपेक्षेप्रमाणे आहे किंवा नाही याची वेळोवेळी खात्री, बाधंकामाच्या प्रत्येक टप्प्यात, क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी करणे आवश्यक आहे. सा.बां. विभागाच्या विनिर्दिष्टात (P.W.D. Specification) नमुद केलेल्या आय.एस.कोड मध्ये विहित केलेल्या MORT & H Specification मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे चाचण्यांची वारंवारिता (Frequency of Testing) पाळणेबाबतची अट निविदा प्रपत्रात समाविष्ट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तसेच बांधकामावर वापरण्यात येणारे साहित्याच्या घेण्यात येणाऱ्या चाचण्यांपैकी काही चाचण्या शासकीय प्रयोगशाळेत करून घेणे आवश्यक आहे. परंतु अशा चाचण्यापैकी किती चाचण्या शासकीय प्रयोगशाळेतुन करून घेणे बंधनकारक आहे. याबाबत विविधता आहे. त्यामुळे याबाबत एकवाक्यता होणाच्या दृष्टीने शासकीय प्रयोगशाळेतुन करून घ्यावयाच्या चाचण्यांचे प्रमाण ठरविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.
  २. दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाच्या अधीक्षक अभियंता यांच्याशी विचारपुस केल्यानंतर या परिपत्रकाब्दारे शासन आता असे आदेश देत आहे की , बाधंकाम साहित्याच्या एकुण चाचण्यांपैकी शासकीय प्रयोगशाळेत करावयाच्या चाचण्यांची टक्केवारी व चाचण्यांची वारंवारिता खालील प्रमाणे आहे.
- अ) कार्यकारी अभियंता , सार्वजनिक बाधंकाम विभाग यांनी तपासुन प्रमाणित केलेली क्षेत्रिय प्रयोगशाळा (Site Laboratory) ज्या कामावर आहे, त्या कामावरील परिशिष्ट अ मधील नमुद केलेल्या बाधंकाम साहित्याच्या एकुण ७०% चाचण्या क्षेत्रिय प्रयोगशाळेतुन व ३० टक्के चाचण्या दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाच्या प्रयोगशाळेतुन करण्यात याव्यात. परिशिष्ट अ मध्ये सामाविष्ट नसलेल्या अन्य सर्व बाधंकाम साहित्याच्या एकुण ५० टक्के चाचण्या क्षेत्रिय प्रयोगशाळेतुन व ५० टक्के चाचण्या दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाच्या प्रयोगशाळेतुन करण्यात याव्यात.
  - ब) ज्या कामावर क्षेत्रिय प्रयोगशाळा नसेल त्या कामासाठीच्या बाधंकाम साहित्याच्या १०० टक्के चाचण्या दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाच्या प्रयोगशाळेतुन करण्यात याव्यात.

- क) निविदा प्रपत्रात विशेष अट (Special Condition) अंतर्गत बाधंकाम साहित्याच्या चाचण्यांची वारंवारिता (Frequency) पाळण्याबाबत एक अट समाविष्ट करावी. या अटीसोबत एक परिशिष्ट देऊन , त्या परिशिष्टात सर्व साहित्यांच्या चाचण्यांची किमान वारंवारीता (Frequency) नमूद करण्यात यावी. हि वारंवारीता नमूद करतांना खालील प्रमाणे पध्दत अवलंबावी.
- i) निविदातील ज्या बाबींसाठी MORT & H Specification च्या संदर्भ देण्यात आला आहे. त्या बाबींमधील साहित्याच्यां चाचण्यांसाठी MORT & H Specification मध्ये नमूद केलेली प्रचलित किमान वारंवारिता देण्यात यावी.
  - ii) निविदातील ज्या बाबींसाठी P.W.D. Specification च्या संदर्भ देण्यात आला आहे. त्या बाबींमधील साहित्याच्या चाचण्यासाठी P.W.D. Specification मध्ये नमूद केलेली प्रचलित किमान वारंवारिता देण्यात यावी.
  - iii) ज्या बाबींसाठी / साहित्यांसाठी वरील (i) व (ii) मध्ये नमूद विनिर्देशात वारंवारिता दिलेली नाही. अशा बाबींसाठी संबंधीत I.S. Codes चा वापर करण्यात यावा. व त्याप्रमाणे किमान वारंवारितेचा उल्लेख करण्यात यावा.
  - iv) सर्व चाचण्यांसाठी किमान वारंवारिता वाढविण्यासाठी प्रत्यवाय नाही.
३. वरीलप्रमाणे अटींचा समावेश निविदा प्रपत्रात झाला नाही. हे पाहण्याची जबाबदारी सर्वस्वी प्रारूप निविदा प्रपत्र मंजुर करण्याऱ्या अधिकाऱ्यांवर राहील .

सोबत - परिशिष्ट - अ .

स्वाक्षरीत

(पी.बी.रणभोर)
उप सचिव (रा.म.) महाराष्ट्र शासन.

प्रत :- वरिष्ठ स्वीय सहायक , सचिव (बाधंकाम) सा.बां. विभाग मंत्रालय मुंबई.
स्वीय सहायक , सचिव (रस्ते) सा.बां. विभाग मंत्रालय मुंबई
मुख्य अभियंता व सहसचिव , सार्वजनीक बाधंकाम विभाग , मंत्रालय, मुंबई .
मुख्य अभियंता सार्वजनीक बाधंकाम प्रादेशिक विभाग , मुंबई / पुणे / नासिक / औरंगाबाद / नागपुर /
अमरावती .
मुख्य अभियंता विशेष प्रकल्प (सा.बां.) विभाग मुंबई .
मुख्य अभियंता राष्ट्रीय महामार्ग (सा.बां.)विभाग , कोकण भवन , नवी मुंबई .
सर्व अधिक्षक अभियंते , सार्वजनीक बाधंकाम मंडळे ,
सर्व कार्यार्थी अभियंते , सार्वजनीक बाधंकाम विभाग ,
सर्व तांत्रिक अधिकारी , सार्वजनिक बाधंकाम विभाग मुंबई .
कार्यासन अधिकारी , सेवा-६ सार्वजनिक बाधंकाम विभाग मंत्रालय मुंबई .

परिशिष्ट -अ

QUALITY CONTROL TESTS

Sr. No.	Material	Test
1	Masonry Stone.	i) Compressive Strength. ii) Crushing Value.
2	Metal	i) Crushing value. ii) Impact value. iii) Abrasion value. iv) Water absorption
3	Bricks	i) Crushing value. ii) Water absorption
4	Manglore Tiles	i) Breaking load. ii) Water absorption
5	Flooring Tiles	i) Flexural strength. ii) Water absorption
6	Glazed Tiles	i) Water absorption
7	Cement	i) Compressive Strength. ii) Initial setting time. iii) final setting timme. iv) Specific Gravity. v) Soundness. vi) Fineness. vii) Std. Consistency.
8	Steel	i) Weight per meter. ii) Ultimate Tensile stress. iii) Yield stress. iv) Elongation.
9	Granular	i) Density of compacted Layer. ii) C.B.R
10	Lime/ Cement stabilised soil sub base.	i) Quality of Lime/ Cement. ii) Degree of pulverisation iii) Lime/ Cement content. iv) CBR of unconfined Compressive Strength test on a set of 3 specimens. v) Density of compacted Layer.
11	Water Bound Macadam	i) Aggregate impact value. ii) Flakiness index & Elongation index.
12	Wet Mix Macadam	i) Impact value ii) Falkiness and elongation Index. iii) Density of compacted layer.
13	Prime coat/tack coat/Fog spray	i) Quality of Binder.
14	Seal Coat/ surface Dressing	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption.
15	Open graded premix surfacing/ Closed graded premix surfacing	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption.
16	Bituminous Macadam.	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption. v) Density of compacted layer.

17	Bituminous Penetration Macadam, Built up spray Grout.	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption.
18	Dense Bituminous Macadam/ Semidense Bituminous concrete/ Bituminous Concrete	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption. v) Stability pof mix vi) Density of compacted layer. vii) Job mix design.
19	Mastic Asphalt	i) Quality of Binder. ii) Impact value / Los Angle's Abrasion value. iii) Flakiness index & Elongation index. iv) Water Absorption.
20	Slurry Seal	i) Quality of Binder.
21	Modified Binder	i) Softening point. ii) Penetration at 25oC & 4oC iii) Elastic Recovery. iv) Ductility. v) Flash Point. vi) Viscosity. vii) Thin film oven test, penetration softeingin point, Elastic Recovery of residue, loss on heating.
22	Thermoplastic paint	i) Glass bead contents and grading Analysis, ii) Reflectance & Yellowness index, iii) Flowability iv) Drying Time.
23	Interlocking concrete paving block	i) Compressive strength. ii) Flexural Test. iii) Resistance to wear.
24	Wood work (shutters)	i) End Immersion tests. ii) Knife test. iii) Glue adhesion test.
25	Cement Concrete	i) Mix design.
26	Asphalt Concrete	i) Job Mix design with all tests on basic Material.
27	Reinforcement steel bars.	i) Tensile Strength. ii) % Elongation.

परिशिष्ट -३

SIZE OF SAMPLE REQUIRED FOR VARIOUS TESTS

Sr. No.	Name of test	Material/Soil	Weight of sample required kg.	Remarks
		Concrete/Masonry		
1	Tests on cement	Cement	15	About 100g. of the sample shall be preserved in air-tight container, in case of doubt about its quality.
2	Test on aggregates such as particle size, flakiness index, silt content, Surface moisture, bulking, specific gravity and water absorption.	Coarse aggregate Fine aggregates.	100 40	
3	Tests on lime such as fineness setting time, soundness, compressive strength, transverse strength, compressive strength of lime pozzolana mortar.	Standard sand slaked lime.	As required 30	
4	Test on such as fineness, compressive strength of cement / lime / pozzolana mortar.	Surkhi	10	
5	Test on stone such as specific gravity, water absorption.	Stone	Rubble of size 30 x 30 x 30	Separate sample for each variety of rock to be collected.
6	Complete mix - design of concrete.	Cement Coarse aggregate Fine aggregate	5 bags 10 bags of each size 10 bags.	
7	Test on steel	Steel	As required	

STATEMENT SHOWING THE FREQUENCIES OF TESTS TO BE CONDUCTED

Sr. No.	Name of Test	Mass Concrete	Small concrete jobs and R.C.C. works	Rubble Masonry	Remarks
1	2	3	4	5	6
1	Sampling of cement	As mentioned in Test procedure	As mentioned in Test procedure	As mentioned in Test procedure	
2	Consistency of Standard cement paste.	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
3	Initial and final setting time of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
4	Compressive strength of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
5	Specific Gravity of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
6	Fineness of cement by Blaine's Method.	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
7	Soundness of cement by Le Chatelier's Method.	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
8	Soundness of cement By Autoclave Method.	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	One per every 50 t of cement	
9	Sieve analysis of Aggregates	(i) Once a week (ii) Additional if source is changed.	(i) Once a fortnight (ii) Additional if source is changed.	(i) Once a fortnight (ii) Additional if source is changed.	
10	Silt content of fine aggregates	(i) Once a day (ii) Additional if source is changed.	(i) Once a day (ii) Additional if source is changed.	(i) Once a day (ii) Additional if source is changed.	
11	Surface moisture content in fine aggregates (Laboratory Method).	Once a week	Once a fortnight	Once a fortnight	
12	Specific gravity and water absorption of aggregates (above 10 mm).	Once a week	Once a fortnight		
13	Specific gravity and water absorption of aggregate (upto and 10mm).	Once a week	Once a fortnight	Once a fortnight	
14	Bulking of fine aggregates	One per shift per stock-pile	One per shift per stock-pile	One per shift per stock-pile	
15	Estimation, Organic of impurities	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	
16	Surface moisture content in aggregates (Hot plate Method).	One per shift per stock-pile	One per shift per stock-pile	One per shift per stock-pile	
17	Flakiness Index of coarse aggregates	(i) Once a week (ii) Additional if source is changed.	(i) Once a week (ii) Additional if source is changed.	Nil.	
18	Aggregate crushing value	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	Nil. Nil.	

Sr. No.	Name of Test	Mass Concrete	Small concrete jobs and R.C.C. works	Rubble Masonry	Remarks
1	2	3	4	5	6
19	Aggregate impact value	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	Nil. ---	
20	Abrasion or coarse aggregate by Los Angel's Machine.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	(i) One per stock-pile (ii) Additional if source is changed.	Nil. Nil.	
21	Fluidity of mortar by flow table	---	---	Three per mixer per shift.	
22	Slump of cement concrete	One per every two hours working per mixer.	One per every two hours working per mixer.	---	
23	Density and air contents of fresh concrete.	(i) One per mixer per week (ii) Additional if source of aggregate is changed.	(i) One per mixer per week (ii) Additional if source of aggregate is changed.	---	
24	(a) Compressive strength of moulded cement concrete specimen.	(i) Upto 100 m ³ work per day One per shift per mixer (ii) For every additional 200 m ³ work per day one per shift per mixer.	One per shift per mixer (separately for each mix proportion).	---	
24	(b) Compressive strength of mortar	---	---	(i) Upto 100 m ³ work per day, one per shift per mixer (ii) For every additional 100 m ³ work per day, one per shift (separately for each mix proportion).	
25	Compressive strength of drilled cores	As directed by design office	As directed by design office	As directed by design office	
26	Modulus of Elasticity	Upto 200 m ³ work per day, one per shift.	Upto 200 m ³ work per day, one per shift.	---	
27	Flexural strength of moulded specimens.	Upto 200 m ³ work per day, one per shift.	Upto 200 m ³ work per day, one per shift.	---	
28	Laboratory permeability (a) Moulded specimen (b) Drilled core	One per month for every mix proportion. One per monolith per 3 m depth	Nil Nil	One per month for every mix proportion. One per monolith per 3 m depth	
29	In-situ permeability	One hole at 20 m distance per working season for full depth duly staggered or minimum one hole per monolith.	Nil	One hole at 20 m distance per working season for full depth (Separately for U/S and downstream faces duly staggered) or minimum two holes per monolith.	

Sr. No.	Name of Test	Mass Concrete	Small concrete jobs and R.C.C. works	Rubble Masonry	Remarks
1	2	3	4	5	6
30	Specific gravity of pozzolanic material	One per every 50 t of pozzolana	One per every 50 t of pozzolana	One per every 50 t of pozzolana	
31	Fineness of pozzolana by Blaine's method.	One per every 50 t of pozzolana	One per every 50 t of pozzolana	One per every 50 t of pozzolana	
32	Compressive strength of cement/pozzolana mortar.	---	---	(i) Upto 100 m ³ work per day one per shift per mixer. (ii) For every additional 200 m ³ work per day, one per shift per mixer. (Separately for each mix proportion).	
33	Setting time to lime	---	---	(i) Once a week. (ii) Additional if source is changed.	
34	Fineness of lime	---	---	(i) Once a week. (ii) Additional if source is changed.	
35	Soundness of building lime	---	---	(i) Once a week. (ii) Additional if source is changed.	
36	Compressive strength of lime mortar	---	---	(i) One per 50 m ³ of masonry. (ii) Minimum one per shift	
37	Transverse strength of lime mortar	---	---	Once a month.	
38	Specific gravity and water absorption of stone.	---	---	(i) One per fortnight. (ii) Additional if source is changed.	
39	Compressive strength of stone	---	---	(i) One per month. (ii) Additional if source is changed.	
40	Tensile strength, elongation and proof stress of steel bars.	(i) One per 5 tonnes of steel (ii) Additional if source is changed.	(i) One per 5 tonnes of steel (ii) Additional if source is changed.	---	

परिशिष्ट-४

Time required for issue of test results

Sr. No.	Type of test	Preparation of bill & Checklist. Acceptance of job	Completion of test as per method specified in IS Code	Preparation of test result considering work load, manpower, availability of equipment.	Total duration for completion of job.
1	2	(Days)	(Days)	(Days)	(Days)
1	All test of cement a) 7 days compressive strength test b) 28 days compressive strength test	½	7	½	8
2	All test of Coarse Aggregate	½	2	½	3
3	Fine Aggregate	½	2	½	3
4	Brick	½	3	½	4
5	Flooring Tiles	½	3	½	4
6	Glazed Tiles	½	2	½	3
7	Ceramic Tiles	½	2	½	3
8	Manglore Tiles	½	3	½	4
9	Mix Design	½	35	½	36
10	Cement Concrete Cubes	½	½	½	1½
11	Bitumen Mix Test	½	1	½	2
12	Test on pure Bitumen	½	3	½	4
13	Murrum / Soil i) Optimum dry density ii) C.B.R. Value test iii) Liquid Limit & Plastic Limit test iv) Field density by sand replacement method v) Moisture content vi) Mechanical sieve analysis (Dry & Wet) vii) Plate bearing test	½	5	½	6
14	Job Mix formula	½	5	½	6
15	Test on Steel bars	½	1	½	2

परिशिष्ट-५

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ पाहणी
अहवाल गंभीर आहे किंवा कसे हे
पाहण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आधांकाम विभाग ,
शासन परिपत्रक क्र-पीआरएस ७८५/१८१०/रा.म.-१
मंत्रालय मुंबई -४०००३२
दिनांक -२८ जुलै १९९२

दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाने एखादया कामाची पाहणी केल्या नंतर त्या कामाचा पाहणी अहवाल त्या मंडळातर्फे निर्गमित केला जाते कामाची तपासणी केल्या नंतर आढळून आलेल्या चुका त्रुटी अनियमितता इत्यांदीचे स्वरूप पाहून सदर अहवाल गंभीर आहे किंवा कसे हे ठरवीले जाते . एखाद्या पाहणी अहवालात कोणते गंभीर दोष अथवा बाबी दिसुन आल्यात तो पाहणी अहवाल गंभीर समजण्यात यावा ही बाब मुख्य अभियंता समिती समोर माडंण्यात आली होती मुख्य अभियंता समितीन १०८ व्या बैठकीत केलेल्या शिफारशी शासनाने स्विकृत केल्या असुन दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळाने जारी केलेल्या पाहणी अहवालामध्ये जर खालील मुद्दे अथवा बाबी एखादया प्रकरणी आढळल्यास तर सदर पाहणी अहवाल गंभीर स्वरूपाचा समजण्यात यावा.

- अ) कामाची खोटी मापे लिहिणे
- ब) कामाची गुणवत्ता अतिशय कमी प्रतीची असुन ती अस्विकारणीय असणे
- क) कामात शासनाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होने
- ड) कामाचे आयुष्य कमी होईल असे तांत्रिकदृष्ट्या गंभीररित्या चुकीचे काम करणे

वरील प्रकारच्या बाबी कामाच्या तपासणीत आढळल्यास सदर पाहणी अहवाल गंभीर स्वरूपाचे समजण्यात येऊन सदर पाहणी अहवालाची मुख्य अभियंता स्तरावर त्वरीत दखल घेण्यात यावी.

महाराष्ट्र राज्य राज्य पाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

स्वाक्षरीत

(शी.कृ.पाठक)
अपर सचिव महाराष्ट्र शासन.

प्रत :- मुख्य अभियंता सा.बा. प्रादेशिक विभाग मुंबई / पुणे / नासिक / औरंगाबाद / नागपुर / अमरावती.

मुख्य अभियंता विशेष प्रकल्प मुंबई .

अधीक्षक अभियंता दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ नवी मुंबई / पुणे / नासिक / औरंगाबाद / नागपुर / अमरावती.

सार्वजनीक आधांकाम विभागांतर्गत सर्व अधीक्षक अभियंते.

परिशिष्ट-६

जा.क्रं दवगुणनि/चादसू/१६४०/०९.
 अधीक्षक अभियंता
 दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ^१
 असेनल प्लॉट स्टोअर कपाऊंड,
 हॉटेल सागर प्लाझा समोर,
 पुणे - ४११ ००१.
 Email :- vqccpune.se@mahapwd.com
 दिनांक: ३०/०६/२००९

प्रती,

अधीक्षक अभियंता
 दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ,
 नवी मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.

विषय :- शासकीय कामात वापरण्यात येणाऱ्या बांधकाम साहित्याचे चाचणीसाठी
 सन २००९-२०१० या वर्षाकरीता मंजूर दरसूची.

संदर्भ :- १) शासन सा.बां विभाग मुंबई ३२ यांचे परिपत्रक ए.जी.आर./१०९४/
 सीआर-७६/एन.एच २ दि. १८.८.१९९४.

शासनाने संदर्भ क्रं १ मधील दिलेल्या प्राधिकारानुसार व दि. २६.६.०९ रोजी सर्व अधीक्षक अभियता
 द व गुण नि मंडळ यांच्या पुणे येथे झालेल्या बैठकीतील चर्चेस अनुसरुन सन २००९-२०१०
 या वर्षाकरीता बांधकाम साहित्याचे चाचणी शुल्काची दरसूची अंतिम करून पुढील कार्यवाहीसाठी सोबत
 पाठविण्यात येत आहे. सदर दरसूचीत काही त्रुटी आढळल्यास किंवा काही सुधारणा करावयाची असल्यास कृपया
 या कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

आपणास विनंती करण्यात येते की, सदर यादी आपले अखत्यारीतील प्रयोगशाळांस पाठवून सुधारीत
 दर दि. १.७.०९ पासून अंमलात येतील असे पहावे.

सहपत्र :- वरील प्रमाणे मंजूर चाचणी
 दरसूची सन २००९-२०१०

स्थळ प्रतीवर अ.अ यांची सही असे

अधीक्षक अभियंता
 दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ,
 पुणे-१ करिता

- प्रत :- मा.मुख्य अभियंता व सहसचिव सा.बां विभाग, मंत्रालय मुंबई ४०० ०३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
- प्रत :- मा.मुख्य अभियंता सा.बां प्रादेशिक विभाग, पुणे/विशेष प्रकल्प मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद/अमरावती/नाशिक यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
- प्रत :- अधीक्षक अभियंता सा.बां मंडळ .....यांना माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सस्नेह अग्रेषित.
- कृपया आपले अखत्यारीतील कार्यालयास सदर दरसूची पारित करावी हि विनंती.
- प्रत :- सर्व कार्यकारी अभियंता सा.बां विभाग ई मेल व्हारे यांना माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.
- प्रत :- सहाय्यक संचालक, माहिती तंत्रज्ञान समन्वय केंद्र, पुणे यांना माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी (लक्ष्यवेध- श्री वासकर डॅक अभियंता)
- सोबतची चाचणी दरसूची सा.बां विभागाचे वेबसाईटवर प्रसिद्ध करण्यात यावी.
- प्रत :- सहाय्यक संशोधन अधिकारी, प्रादेशिक प्रयोगशाळा पुणे/जिल्हा प्रयोगशाळा, सातारा/मिरज/कोल्हापूर/सोलापूर यांना माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी.
- प्रत :- या कार्यालयातील अधीक्षक अभियंता/कार्यकारी अभियंता दक्षता व गुण नियंत्रण/उपअभियंता पुणे/सातारा/सांगली/कोल्हापूर यांना माहितीसाठी व आवश्यक कार्यवाहीसाठी.

Vigilance and Quality Control Circle,
Pune.

**Schedule of Testing charges for
Construction – material
used for Government Works for the
year 2009 – 2010
(Effective from 01.07.2009 &
Valid upto 30.06.2010)**

Vigilance and Quality Control Circle, Pune.

**Schedule of testing charges for Construction – material
used for Government Works for the year 2009 – 2010
(Effective from 01.07.2009 & Valid up to 30.06.2010)**

I N D E X

Sr.No.	Perticulers	Pages	
		From	To
1	2	3	4
1)	Important Notes	2	2
2)	Part – A : Group Tests	3	4
3)	Part – B : Individual Tests	5	10

Vigilance and Quality Control Circle, Pune.

Schedule of testing charges for Construction – material Used for Government Works for the year 2009 – 2010 (Effective from 01.07.2009 & Valid up to 30.06.2010)

Important Notes

- 1) The Rates included in this D. S. R. are applicable for all Divisions and Sub Divisions in P. W. D. Maharashtra State . For semi Government and Private the rates shall be as per Government Guidelines.**
- 2) In order to achieve uniformity in testing of materials throughout Maharashtra State, tests have been classified into two categories.**

A) Group Tests

B) Individual Tests

A)Group Tests: -

The Standard tests on basic materials have been arranged into groups and it shall be mandatory upon field officers to conduct the tests on basic materials as per groups and the details are mentioned in Part “ A ”

B)Individual Tests : -

The test mentioned in Part “ B ” fall in this Category and tests on individual material be carried out as per requirement, & necessity.

- 3) The field officers will have to strictly adhere to the test frequency stipulated as per Government guidelines.**
- 4) Out of group testing mentioned in " Part A- Group Tests," if it is felt to conduct part of group testing then, it shall be binding upon the concerned Executive Engineer or any other higher officer to request for the same in writing.**
- 5) For the works costing above Rs. 1 crores the Assistant Research Officer should visit the work site and check the frequency of tests are as per norms. The observation memo should be accordingly issued at Quality Control Circle level.**

Vigilance & Quality Control Circle, Pune

Schedule of Testing charges for construction - material used for Government works for the Year 2009 –2010.

Effective from 01.07.2009 & valid Upto 30.06.2010

Part – A Group Tests

Sr. No .	Name of Test	Unit	Test Charges in Rs.
1	CEMENT Fineness (By Sieving), Specific Gravity, Standard Consistency Setting Time (Initial & Final), Compressive Strength, Soundness	1 Test	1965.00
2	COARSE AGGREGATE A)Concrete Sieve Analysis, Water Absorption, Specific Gravity Impact Value, Abrasion Value/ Crushing Value, Flakiness Index	1 Test	2170.00
	B)WBM Sieve Analysis, Water Absorption, Specific Gravity Impact Value, Abrasion Value/ Crushing Value, Flakiness Index	1 Test	2170.00
	C)BT WORK Sieve Analysis, Water Absorption, Specific Gravity Impact Value, Abrasion Value/ Crushing Value, Flakiness Index Stripping Value	1 Test	2570.00
3	FINE AGGREGATES A) Fineness Modulus (Sieve Analysis), Silt & Clay Content (Wet Sieving), Chloride & Sulphate Content	1 test	1125.00
	B) Fineness Modulus (Sieve Analysis), Silt & Clay Content (Wet Sieving)	1 Test	700.00
4	BRICKS Water Absorption (5 Bricks), Compressive Strength (5 Bricks) Efflorescence (5 Bricks)	1 Test	990.00
5	FLOORING TILES Flexural test (6 Tiles), Water Absorption (6 Tiles)	1 Test	810.00
6	GLAZED TILES Water Absorption (6 Tiles), Modulus of Rupture (6 Tiles)	1 Test	800.00
7	CERAMIC TILES / VITRIFIED TILES Water Absorption, Modulus of Rupture (6 Tiles)	1 Test	800.00
8	CONCRETE PAVING BLOCKS Compressive Strength , Water Absorption (8 Blocks)	1 Test	1250.00

Sr. No .	Name of Test	Unit	Test Charges
9	MANGLORE TILES Water Absorption (6 Tiles), Flexural test (6 Tiles)	1 Test	800.00
10	STONE Water Absorption & Specific Gravity, Compressive Strength (Dressing of stone already done)	1 Test	1000.00
11	SOIL /Murum for Earthwork Sieve analysis,Liquid limit & plastic Limit, Compaction Test (Proctor Density)	1 Test	2000.00
12	MURUM FOR ROAD WORK Sieve Analysis, Liquid limit & plastic Limit,	1 Test	1000.00
13	BITUMEN A) Bitumen Penetration, Softening Point, Specific gravity , Ducility B) Modified Bitumen (C. R. M. B./ P.M.B.) Penetration, Softening Point, Elastic Recovery, Thin film oven test C)Mix Material Extraction Test, Gradation	1 Test	1800.00
14	BITUMINOUS EMULSION % Residue Test, Particle charge Test, Sieve Test	1 Test	880.00
15	HOLLOW BLOCKS Density Test (3 Blocks), Compressive Strength (8 Blocks) Water Absorption Test (3 Blocks)	1 Test	1350.00
16	SOLID BLOCKS Density Test (3 Blocks), Compressive Strength (8 Blocks) Water Absorption Test (3 Blocks)	1 Test	1010.00
17	STEEL BAR TESTING a) Upto 16 mm (3 Bars), (Tensile strength, %, Elongation, Weight-Per Meter, Bend / Rebend Test), Yield Stress, Proof Stress b) Above 16 mm (3 Bars) (Tensile strength, %, Elongation, Weight-Per Meter, Bend / Rebend Test), Yield Stress, Proof Stress	1 Test	600.00
		1 test	800.00

PART – B Individual Tests

Sr.	Name of Test	Unit	Year	REMARKS
No.			2009-2010	
	CEMENT			
1	Fineness (By Sieving)	1 Test	300.00	
2	Fineness by Blains Apparatus	1 Test	220.00	
3	Specific Gravity	1 Test	260.00	
4	Standard Consistency	1 Test	225.00	
5	Setting Time (Initial & Final)	1 Test	300.00	
6	Compressive Strength	1 Test	600.00	
7	Soundness	1 Test	280.00	
	COARSE AGGREGATE			
8	Sieve Analysis	1 Test	300.00	
9	Water Absorption	1 Test	450.00	
10	Specific Gravity	1 Test	250.00	
11	Impact Value	1 Test	350.00	
12	Abrasion Value	1 Test	600.00	
13	Crushing Value	1 Test	400.00	
14	Flakiness Index	1 Test	220.00	
15	Soundness	1 Test	1600.00	
16	Bulk Density	1 Test	175.00	
17	G. S. B. Mix Design	1 Test	10000.00	
18	Wet Mix Macadam Mix Design	1 Test	10000.00	
19	Stripping Value	1 Test	400.00	
20	Elongation Index	1 Test	240.00	
	FINE AGGREGATES			
21	Fineness Modulus (Sieve Analysis)	1 Test	300.00	
22	Silt & Clay Content (Wet Sieving)	1 Test	400.00	
23	Chloride & Sulphate Content	1 Test	425.00	
24	Moisture Content	1 Test	225.00	
25	Bulkage of Sand	1 Test	300.00	
26	Silt Factor	1 Test	430.00	
	BRICKS			
27	Water Absorption (5 Bricks)	1 Test	450.00	
28	Compressive Strength (5 Bricks)	1 Test	300.00	
29	Efflorescence (5 Bricks)	1 Test	240.00	
	FLOORING TILES			
30	Flexural test (6 Tiles)	1 Test	350.00	
31	Water Absorption (6 Tiles)	1 Test	450.00	
32	Resistance to wear (6 Tiles)	1 Test	590.00	

Sr. No.	Name of Test	Unit	Year	REMARKS
			2009-2010	
<u>GLAZED TILES</u>				
33	Determination of Impact Resistance (6 Tiles)	1 Test	400.00	
34	Determination of Chemical Resistance (6 Tiles)	1 Test	500.00	
35	Water Absorption (6 Tiles)	1 Test	450.00	
36	Modulus of Rupture (6 Tiles)	1 Test	350.00	
<u>CERAMIC TILES/ VETRIFIED TILE</u>				
37	Water Absorption (6 Tiles)	1 Test	450.00	
38	Modulus of Rupture (6 Tiles)	1 Test	350.00	
39	Determination of Chemical Resistance (6 Tiles)	1 Test	500.00	
<u>MANGLORE TILES</u>				
40	Water Absorption (6 Tiles)	1 Test	450.00	
41	Flexural test (6 Tiles)	1 Test	350.00	
42	Permeability (6 Tiles)	1 Test	580.00	
<u>CONCRETE</u>				
43	Compressive Strength of C.C. Cube (3 Cubes)	1 Test	300.00	
44	Concrete Mix Design (With all Tests on basic materials)	1 Test	6000.00	
45	Concrete Mix Design for other grade of concrete than in item no. 44 for the same work for which basic material tests were already been performed in item no. 44	1 Test	4000.00	
46	Flexural strength (on Beam)	1 Test	240.00	
47	Permeability Test	1 Test	1250.00	
48	Concrete mix design by Accelerated curing method (Boiling water method)	1 Mix Design	8500.00	
<u>CONCRETE PAVING BLOCKS</u>				
49	Compressive Strength (8 Blocks)	1 Test	800.00	
50	Water Absorption (3 Blocks)	1 Test	450.00	
51	Flexural Test (8 Blocks)	1 Test	800.00	
52	Resistance to wear (3 Blocks)	1 Test	800.00	
<u>MORTOR</u>				
53	Compressive Strength	1 Test	300.00	
<u>STONE</u>				
54	Crushing Value	1 Test	400.00	
55	Water Absorption & Specific Gravity	1 Test	700.00	
56	Compressive Strength (Dressing of stone already done)	1 Test	300.00	

Sr. No.	Name of Test	Unit	Year 2009-2010	REMARKS
	SOIL / MURUM			
57	Sieve Analysis	1 Test	300.00	
58	Field moisture Content	1 Test	200.00	
59	Liquid limit & plastic Limit	1 Test	700.00	
60	Compaction Test (Proctor Density)	1 Test	1000.00	
61	C.B.R. Test (Lab) Excluding compaction test	1 Test	3500.00	
62	Field Density by Sand replacement method.	1 Test	800.00	
63	Sulphate & Chloride contents	1 Test	325.00	
64	Mechanical Analysis	1 Test	1500.00	
65	Plate Load Bearing Test (Excluding Transportation)	1 Test	40000.00	
66	Differential Free Swell Test for Soil	1 Test	500.00	
	BITUMEN			
67	Extraction Test	1 Test	1000.00	
68	Marshall Stability & Flow measurement (3Moulds)	1 Test	600.00	
69	Preparation of Marshall Mould (3 Moulds)	1 Test	450.00	
70	Job Mix Design (With all Tests on basic material) for DBM/SDBC/AC	1 Test	10000.00	
71	B.M. Job Mix Design (Preparation of Marshal Mould & Density)	1 Test	3000.00	
72	Penetration	1 Test	350.00	
73	Softening Point	1 Test	550.00	
74	Viscosity	1 Test	300.00	
75	Flash & Fire Point	1 Test	400.00	
76	Specific gravity	1 Test	400.00	
77	Ductility / Elastic Recovery (CRMB/PMB)	1 Test	500.00	
78	Mastic Hardness No.	1 Test	350.00	
79	Thin film oven test & test on residue of modified bitumen	1 test	2000.00	
80	Separation test for modified Bitumen	1 test	1000.00	
81	Determination of Wax Content in the Bitumen	1 Test	5100.00	
82	Determination of Fines by Hydrometer	1 Test	700.00	
83	Matter soluble in Trichloroethylene	1 Test	700.00	
84	Density of Bituminous Mix Mould BM/BC/ SDBC/DBM	1 Test	300.00	
	BITUMINOUS EMULSION			
86	% Residue Test	Test	345.00	
87	Particle charge Test	Test	200.00	
88	Sieve Test	Test	335.00	

Sr. No.	Name of Test	Unit	Year 2009-2010	REMARKS
	<u>HOLLOW BLOCKS</u>			
89	Density Test (3 Blocks)	1 Test	200.00	
90	Compressive Strength (8 Blocks)	1 Test	700.00	
91	Water Absorption Test (3 Blocks)	1 Test	450.00	
	<u>SOLID BLOCKS</u>			
92	Density Test (3 Blocks)	1 Test	200.00	
93	Compressive Strength) (8 Blocks)	1 Test	360.00	
94	Water Absorption Test (3 Blocks)	1 Test	450.00	
	<u>WATER</u>			
95	pH Value	1 Test	200.00	
96	Sulphate & Chloride Content	1 Test	425.00	
	<u>WOOD</u>			
97	Density	1 Test	300.00	
98	Moisture Content	1 Test	300.00	
	<u>FLUSH DOOR</u>			
100	Knife Test	1 Test	200.00	
101	Adhesion Test	1 Test	400.00	
102	End Immersion Test	1 Test	1000.00	
	<u>PLYWOOD</u>			
103	Determination of Resistance to dry heat	1 Test	600.00	
104	Determination of Moisture Content	1 Test	500.00	
105	Determination of Density	1 Test	500.00	
106	Thickness of Plywood	1 Test	100.00	
107	Test for Glue Adhesion	1 Test	300.00	
	<u>PARTICAL BOARD</u>			
108	Determination of Moisture Content	1 Test	500.00	
109	Determination of Density	1 Test	500.00	
	<u>ALUMINIUM SECTION</u>			
110	Thickness	1 Test	200.00	
111	Mass per unit	1 Test	150.00	
112	Test on Powder coating	1 Test	500.00	
	<u>POLYMER MATERIAL</u>			
113	pH Value	1 Test	200.00	
114	Solid Content	1 Test	300.00	

Sr. No.	Name of Test	Unit	Year 2009-2010	REMARKS
	<u>A.C. PIPES</u>			
115	Water Absorption	1 Test	450.00	
116	Bursting Strength	1 Test	270.00	
	<u>A.C. SHEETS</u>			
117	Water Absorption	1 Test	450.00	
118	Load Bearing	--	220.00	
	<u>G.I. PIPES</u>			
119	Weight Per Running Meter	1 Test	150.00	
120	Diameter of Pipes & Wall Thickness of Pipe	1 Test	200.00	
121	Weight of Zink Coating Per Square Meter	1 Test	150.00	
	<u>P.V.C. PIPES (NONPLASTISIZED)</u>			
122	Weight per running meter	1 Test	150.00	
123	Diameter of pipe & wall thickness of pipe	1 Test	200.00	
	<u>STEEL (ANTI CORROSIVE TEST)</u>			
124	Resistance to applied Voltage (1 Hrs. Test) (2 Samples)	1 Test	670.00	
125	Resistance to applied Voltage(30 Days Test)(2 Samples)	1 Test	1880.00	
126	Thickness of Coating	1 Test	190.00	
127	Chemical Resistance (8 Samples)	1 Test	1500.00	
128	Hardness of Coating	1 Test	160.00	
129	Salt Spray Test (4 Cycles) (2 Samples)	1 Test	880.00	
	<u>STEEL BAR TESTING</u>			
130	Upto 16 mm (3 Bars)	1 Test	600.00	
131	Above 16 mm (3 Bars) (Tensile strength, %, Elongation, Yield Stress, Weight-Per Meter, Bend / Rebend Test, Proof Stress)	1 Test	800.00	
132	Nitrol Solution Test (3 Bars)	1 Test	2400.00	
	<u>PAINT / THERMOPLASTIC PAINT</u>			
133	Glass bead contents & grading analysis	1 Test	2500.00	
134	Reflectance & Yellowness Index	1 Test	700.00	
135	Flowability (Percentage residue)	1 Test	580.00	
136	Softening point (Ring & ball method)	1 Test	500.00	
137	Drying Time	1 Test	600.00	

Sr. No.	Name of Test	Unit	Year 2009-2010	REMARKS
<u>COAL TAR EPOXY PAINT</u>				
138	Drying Time	1 Test	400.00	
139	Dry Film Thickness	1 Test	425.00	
140	Flexibility	1 Test	170.00	
141	Gel Time	1 Test	300.00	
142	Pot life	1 Test	300.00	
143	Volume of Solid	1 Test	640.00	
<u>ROAD SIGN BOARD</u>				
144	Retro Reflective Test	1 Test	3100.00	
<u>CORE TAKING</u>				
145	Taking of core samples in concrete pavement	1 test	1600.00	
146	Taking of core samples in bituminous flexible pavement	1 test	1000.00	

o.c.approved by S.E.

**For   Superintending Engineer
Vigilance & Quality Control Circle,
Pune.**